

[Knut Jespersen.]

bejdsløhedskasser. Netop derfor skulle man sikre sig, at der aldrig blev tale om noget, der bare kunne minde om skyggen af misbrug af politisk magt over for folk, med hvem man var politisk uenig.

Jeg må altså afvise det som dokumentation for det, justitsministeren har lagt frem, og sige, der fortsat er så mange uklarheder, at det ville være rimeligt at vedtage vores forslag. Det ville klæde demokratiet, og det ville styrke folketingets autoritet; det sidste har vi måske også brug for.

Justitsministeren (Orla Møller):

Hr. Henning Philipsen gik tilsyneladende ud fra, at statsanerkendelsen var frataget den omtalte arbejdsløhedskasse. Jeg gav udtrykkeligt udtryk for, at dette ikke var tilfældet, men at der er en forlængelse indtil november af hensyn til den fortsatte undersøgelse og samarbejde omkring tingene.

Jeg vil gerne i forbindelse med hr. Knud Jespersens indlæg sige: man kan ikke under henvisning til, at der eventuelt er sket politisk magtmisbrug, forhindre, at der foretages et regulært oplysningsarbejde og kontrolarbejde omkring anvendelsen af offentlige midler. Når man kommer ind på en så hård diskussion som den, der er tale om her, er det nødvendigt at få sagt, at arbejdsministeren ikke har foretaget sig andet, end han ville være forpligtet til. Havde han ikke ledet denne undersøgelse, som tilfældet er, kunne man med rette have bebrejdet ham, at han havde været sløv med hensyn til at udøve sit tilsyn og sin kontrol. Dette er sagen.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (Knut Jespersen) (DKP):

Hvis justitsministeren prøver at forklare, at vi ikke er tilhængere af kontrol eller indsigt med sådanne sager, er det absolut en misfortolkning af, hvad jeg har givet udtryk for. Det er nemlig vores interesse i kontrol og retfærdig behandling og demokrati, der gør, at vi har fremsat dette forslag, og justitsministeren må ikke tro, vi er indstillet på, at man noget som helst sted skal forhindre sikringen af demokratisk indflydelse og kontrol, tværtimod. Det er mere, for at der ikke skal dannes myter om, at der er visse kas-

ser, vi godt vil have kigget i, og andre, vi ikke vil have kigget i. Man er velkommen til at kigge i dem alle sammen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes med 102 stemmer mod 37.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af retsplejeloven, udpantningsloven og lov om inddrivelse af underholdsbidrag. (Udlæg og udpanning m. v.).

(Lovforslag nr. 18. Fremsat 9/10 75. Første behandling 15/10 75. Betænkning 6/5 76).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden:

Sammen med denne sag foretages den under punkt 12 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m. v.

(Lovforslag nr. 19. Fremsat 9/10 75. Første behandling 15/10 75. Betænkning 6/5 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ejler Koch (S):

Vi står nu ved afslutningen af en af de store reformer med hensyn til retsplejeloven, nemlig reglerne om udpanning og udlæg, men jeg vil dog understrege, at det ikke er den endelige afslutning, for vi mangler endelig stillingtagen til hele gældssaneringsproblematikken, som jeg håber vi snart kan tage op, og vi mangler reglerne om tvangsauktion, som ministeren også har lovet vi kan komme til at se på.

[Ejler Koch.]

I den foreliggende sag har det været vanskeligt at finde en rimelig balance mellem to modstående hensyn, nemlig hensynet til debitor: at undgå en urimelig forfølgning, og hensynet til kreditor: at debitorerne skal betale de penge, de skylder. I udvalget har vi lagt meget stor vægt på, at vi i denne vanskelige balancekunst kunne få et så bredt flertal som muligt om reglerne, og jeg synes, at det ved at bøje sig mod hinanden er lykkedes os at finde, hvad man kunne kalde et rimeligt balancepunkt på de pågældende områder. Det gælder især den særlige fredningsregel, som beskytter debitorerne mod alt for ivrige kreditorer, og det gælder adgangen for fogden til at fastsætte en særlig afdragsordning, som skulle overflødigsgøre de videre retsforfølgningsskridt.

I forhold til det af ministeren oprindeligt fremsatte forslag har der fundet visse modifikationer sted, men jeg finder, at der selv med de modifikationer stadig er tale om så klare forbedringer, at vi med tilfredshed kan se på, at det er lykkedes at nå til vejs ende med denne reform.

Der er et par enkelte ting, jeg meget gerne vil fremhæve i denne forbindelse. Den ene er — og her tror jeg jeg kan tale på hele udvalgets vegne — at vi lægger megen vægt på at få begrænset antallet af politifremstillinger. Den særlige afgift, der er blevet lagt på politifremstillinger, vil hjælpe her, og vi håber, at det vil medføre en nedgang i denne i mange henseender umenneskelige og omkostningskrævende måde at drive penge ind.

Jeg har to henstillinger til ministeren. Den ene vedrører spørgsmålet om fogedretternes åbningstider. Vi har drøftet det i udvalget, og ministeren har sagt, han vil lave en forsøgsordning. Jeg tror, jeg kan sige, vi alle ønsker at få en så bred og så hurtig forsøgsordning som muligt, fordi vi er tilbøjelige til at tro, at dette er den allerbedste måde at undgå de urimelige politifremstillinger på.

Endelig er der spørgsmålet om samarbejdet mellem fogedretten og andre myndigheder. Jeg har ofte været i forbindelse med pantefogder, som føler sig i en uheldig situation, fordi de i virkeligheden skal administrere to sæt af regler, som ramler sammen, nemlig hele bistandslovsadministratio-

nen og reglerne om inddrivelse af skatter og afgifter. Men det gælder jo også i forholdet til den almindelige fogedret, at der på en eller anden måde synes at være tilgædet de forskellige offentlige myndigheder instruktioner om, hvordan de skal forholde sig, som ikke helt passer sammen. Derfor vil jeg meget henstille til justitsministeren, at han tager en forhandling med socialministeren og skatteministeren for at se, om vi kan få et fornuftigt og rimeligt samspil mellem disse regler, hvor vi tager hensyn til alle parter.

På denne baggrund skal jeg derfor anbefale, at man stemmer for de af ministeren stillede ændringsforslag og stemmer imod de andre af forskellige mindretal stillede ændringsforslag.

Hvad angår forslaget til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter, hilser vi med tilfredshed, at det er lykkedes at få lovforslaget igennem uden ændringer, og jeg skal derfor anbefale, at man til sin tid stemmer også for dette lovforslag.

Nathalie Lind (V):

Efter en meget grundig og meget langvarig udvalgsbehandling synes jeg, det er glædeligt at kunne konstatere, at et stort flertal i retsudvalget har kunnet samle sig om at foreslå de ændringer vedrørende lov om udlæg og udpantning, som vi skal tage stilling til her i dag.

Hvad angår lovforslag nr. 19 [om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter], foreslår vi dette vedtaget uændret, som socialdemokratiets ordfører sagde. Jeg skal ikke nægte, at da vi havde den allerførste behandling af dette lovforslag i 1973, var et af de punkter, hvor jeg på mit partis vegne fremførte en kritik mod lovforslagene, at jeg ikke syntes, der var den nødvendige afbalancering, den nødvendige ligestilling mellem det offentlige som kreditor og en privat kreditors stilling, men jeg må indrømme, at jo mere vi har arbejdet med dette problem, jo mere må vi erkende, at f. eks. en regel om en fredningstid på 6 måneder ikke kan gennemføres ved skatte- og afgiftskrav, der jo forfalder periodisk. Omvendt kan jeg trøste mig med, at jeg synes, resultatet af forhandlingerne i udvalget er blevet, at det er lykkedes at nå frem til, at vi på en række forskellige punkter nu

[Nathalie Lind.]

tager et større hensyn til den private kreditor.

Jeg vil gerne sige tak til justitsministeren — og jeg tror også, jeg sagde det under den meget korte førstebehandling, vi havde af det sidste lovforslag — en tak for de betydelige indrømmelser til de synspunkter, mit parti gjorde gældende, allerede da lovforslaget blev fremsat i oktober 1975, og jeg takker også ministeren for, at ministeren under forhandlingerne har været villig til at bevæge sig yderligere.

Naturligvis er vi også interesseret i både at få en forenklet fremgangsmåde og en mere human retsforfølgning, men det var, som om der i de oprindelige lovforslag for ensidigt var tænkt på at lette skyldnerens stilling.

Spørgsmålet om adgangen til løntilbageholdelse, som var fremme allerede ved førstebehandlingen i 1973, har vi også diskutert i udvalget — det fremgår ikke af betænkningen — og her er jeg endt med at have den opfattelse, at det må være rigtigt ikke på nuværende tidspunkt at indføre en sådan ordning.

Et af hovedpunkterne er § 490 om fredningsreglen. Vi er enige i det resultat, man her er nået frem til under udvalgsarbejdet, men har ved den ændrede tekst, som jeg har bemærket man siger i vid udstrækning kun er af redaktionel betydning, alligevel ønsket understreget, at bestemmelsen ikke må give anledning til, at der oprettes fortegnelser i fogedretterne over insolvente skyldnere. Derfor har vi lagt vægt på at få ordene „såfremt fogedretten er bekendt med“ ind i lovteksten.

Bemærkningerne om politifremstilling har jeg ikke meget at føje til. Jeg synes, den tekst, vi har fundet frem til i betænkningen, er rimelig, og jeg er enig i de synspunkter, der har været fremme herom, ikke mindst at effekten af det ekstra gebyr sikkert vil vise sig at være betydelig.

Jeg vil endvidere understrege det, den socialdemokratiske ordfører sagde: også vi lægger megen vægt på, at åbningstiderne tilrettelægges på en smidig måde, og at vi forudsætter, at ministeren snarest sætter de forsøg herom i gang, som har været lovet os.

Det næste hovedpunkt er spørgsmålet om møde under udlægsforretning. Her kan jeg

henvise til, hvad der står i betænkningen. Et punkt, vi har ofret megen tid på i udvalget, er spørgsmålet om en ændret formulering af reglen i § 525. Det resultat, vi er nået frem til, nemlig at fogedretten, både med hensyn til spørgsmålet, om der skal indrømmes en afdragsordning, og hvordan den nærmere skal udformes, skal tage et rimeligt hensyn til kreditors interesser, og de bemærkninger, der er nedfældet i betænkningen, mener jeg gør, at vi nu kan acceptere, at fogedretten kan fastsætte afdragsordninger.

Jeg synes også, vi skal takke justitsministeriet for den store støtte, vi har fået på mange af disse punkter, der jo er stærkt teknisk præget — når man ikke er praktiserende sagfører, er der meget, man skal sætte sig ind i, og jeg har da misundt mine kolleger, som har det nærmere inde på livet hver dag — jeg synes, vi har fået god hjælp til at få belyst problemerne, og at vi er nået frem til et lovforslag, som gør det muligt for os at frafalde mange af de indvendinger, vi havde mod det i begyndelsen. Jeg takker altså ministeren for, at han også under udvalgsbehandlingen har været forstående; jeg tror, det har betydning ved en lovgivning som denne, at der er et bredt flertal bagved.

Jeg synes, at ændringsforslaget vedrørende § 525 og de bemærkninger, der er knyttet hertil, er et eksempel på, at vi har kunnet afbalancere de modstående hensyn. Vi ved nu, at de synspunkter, som vi har ført frem, også vil blive lagt til grund, når fogedretterne skal administrere afdragsordningen, og under hensyn hertil kan vi stemme for ændringsforslaget.

Jeg kan anbefale, at vi stemmer for de af justitsministeren stillede ændringsforslag og stemmer imod de øvrige ændringsforslag.

Tange (FP):

Disse lovforslag har ikke givet anledning til de helt store politiske uoverensstemmelser, og de ændringsforslag, vi har stillet, er heller ikke udtryk for, at vi har en anden politisk opfattelse end de øvrige partier, men at de vil medføre, at fogedforretninger kan udføres på en mere praktisk og hensigtsmæssig måde.

Jeg vil lige gennemgå de ændringsforslag, fremskridtspartiet har stillet. Nr. 2 og 3 er udtryk for, at vi ønsker, at der i gældsbreve

[Tange.]

og frivillige forlig ikke skal stå, at de kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse. For sagen er jo simpelt hen, at 90 pct. af de gældsbreve og de frivillige forlig, der laves her i landet, er lavet på blanketter i banker og sparekasser og hos advokater, og det vil sige, at frem i tiden vil over 90 pct. af de gældsbreve og frivillige forlig, der kommer til at cirkulere, have disse bestemmelser, fordi de ganske automatisk vil blive påtrykt forligene og gældsbrevene. Vi mener derfor, det vil være uhensigtsmæssigt, at det skal stå der, fordi de forlig, der er indgået, og som verserer på nuværende tidspunkt, jo ikke har denne bestemmelse, og så vil det være meget beklageligt, om vi i løbet af ganske få år har forskellige slags frivillige forlig og forskellige slags gældsbreve, hvoraf nogle kan fuldbyrdes umiddelbart og nogle ikke kan, blot fordi de er udstedt efter denne lovs ikrafttræden. Vi mener, det må være rimeligt, at alle forlig og gældsbreve kan tjene som grundlag for fuldbyrdelse uden dom.

Vort ændringsforslag nr. 4 er udtryk for, at vi ønsker de tilfælde, hvor der kan foretages udlæg uden dom, udvidet. Vi mener, det er rimeligt, at man også tager forpagtnings- og lejekrav med, når de støttes på en skriftlig kontrakt. Vi mener også, det er rimeligt med forsikringspræmier, der støttes på en skriftlig forsikringsaftale, såfremt kreditor er et forsikringsaktieselskab eller gensidigt forsikringselskab. Vi ønsker i øvrigt også, at det kan lade sig gøre ved alle skriftlige aftaler, hvor det skyldige beløb og forfaldstiden fremgår enten af aftalen eller anerkendes af skyldneren. Vi mener ikke, der er spor risiko ved at udvide til disse tilfælde. Det må være en fordel både for kreditor og for debitor og for samfundet, simpelt hen fordi fogden jo har mulighed for at nægte forretningen; hvis debitor protesterer og fogden kan se, der er rimeligt hold i protesten, kan han sige: jeg foretager ikke dette udlæg, du må først have en dom. Endvidere er der også reglen om, at hvis fogden er lidt i tvivl, kan han forlange, at der bliver stillet sikkerhed fra kreditors side for, at man foretager udlægget. Endelig er der bestemmelsen også her i retsplejeloven om, at der kan ydes erstatning til den debitor, hos hvem der bliver foretaget uberettiget udlæg.

Derfor mener vi altså ikke, der er nogen synderlig risiko ved at lade disse dokumenter danne grundlag for direkte udlæg, navnlig fordi det også vil være en fordel for debitor, fordi han ikke får omkostninger ved en domserhvervelse. Vi kender jo alle de tilfælde, hvor man møder op i de ordinære retter. Dér sidder dommeren, der er en stævning, og den får et stempel: sagsøgte ikke mødt, dom. I 90 pct. af sagerne møder debitorerne ikke, fordi de anerkender kravene, og man kan altså undgå alt det dér med udfærdigelse af stævning, forkyndelse, fremlæggelse i retten, domsudskrift osv. osv. Vore ændringsforslag skyldes altså udelukkende, at vi mener, det er mest praktisk at gøre det på den måde.

Vi har også ment, det må være rimeligt at nedsætte den almindelige fuldbyrdelsesfrist fra 14 til 4 dage, og det er dette synspunkt, vi gør gældende her. Af lovforslaget fremgår det, at man kan aftale ned til 4 dage, og da de fleste dokumenter og aftaler udfærdiges på trykte blanketter, hvor der står 4 dage, og det simpelt hen er hovedreglen i det praktiske liv, kan man også lige så godt have en bestemmelse her i loven om, at det er de 4 dage. Kun i tilfælde, hvor man ved en forglemmelse ikke får de 4 dage føjet ind, ryger man op på de 14 dage, og det kan ikke være rimeligt. Man kan selvfølgelig sige, at 4 dage er kort tid, men man må ikke glemme, at sagen bliver anmeldt over for fogedretten. at fogedretten skal indkalde debitor til møde i fogedretten, og at der herved vil gå yderligere tid.

Ændringsforslag nr. 8 til § 490 — fredningsreglen — betyder for så vidt ikke den store ændring i forhold til lovforslagets ånd og mening, ja, der er i realiteten ingen forskel, for vort ændringsforslag, der er på 7 linjer, går ud på, at fogden skal kunne forhindre, at der foretages urimelige fogedforretninger, og det er det, der skulle være formålet med bestemmelsen. I lovforslaget er denne paragraf på 16 linjer, altså dobbelt så lang som efter vort ændringsforslag, og man sondrer dér mellem den oprindelige skyldner, der har foretaget udlæg, og en senere skyldner, der foretager udlæg. Jeg mener, det er en uhensigtsmæssig paragraf, som flertallet støtter — men vi kan måske nå at se på det mellem anden og tredje behandling — for der er ingen tvivl om, at den

[Tange.]

vil kunne give anledning til forskellige fortolkninger og tvivl. Det kan vort ændringsforslag ikke, og jeg vil opfordre folk til at gennemlæse vort ændringsforslag og sammenligne det med regeringens forslag.

I vort ændringsforslag nr. 11 til § 492 giver vi udtryk for, at det ikke skulle være nødvendigt at indkalde kreditor til fogedforretninger, når beløbet er under 2.500 kr., og at det heller ikke er rimeligt, at forretningen afvises, hvis kreditor bliver indkaldt, men ikke giver møde, idet fogden jo i langt de fleste tilfælde kan foretage en forretning, selv om kreditor ikke møder eller lader give møde ved advokat, fordi der jo er tale om fuldstændig klare tilfælde. Vi mener, at hvis kreditor eller hans advokat ikke ønsker at give møde, er det for så vidt en fordel for debitor, idet han bliver fritaget for at betale rekvirentsaler.

Vi har angivet, at når fordringen er opgjort til et beløb på over 2.500 kr., skal der indkaldes, idet vi mener, også den bestemmelse er langt bedre end lovforslagets og regeringens ændringsforslag, hvor man angiver, at det ikke overstiger 2.500 kr. bortset fra renter og omkostninger, der påløber efter fremsættelsen af anmodningen. For hvad så med f. eks. gebyrer, der påløber, inden forretningen bliver foretaget, er de med i de 2.500 kr.? Der er en vis uklarhed dér. Efter regeringens ændringsforslag skal der også finde indkaldelse sted i alle sager under 2.500 kr., og det mener vi også er urimeligt, for det vil give en fantastisk masse korrespondance, idet man skal sende meddelelse ud til kreditorerne om, at sagen nu foretages, og at de kan komme, men de får ingenting i mødesalær, hvis de kommer, og derfor kommer de selvfølgelig ikke, og derfor er al den korrespondance overflødig.

Endelig er der ændringsforslag nr. 15, og det er for så vidt et punkt, hvor man kan sige der er tale om en ny tankegang fra fremskridtspartiets side. Vi er inde på — og det er alle for så vidt enige om — at det ikke er den mest hensigtsmæssige måde, at man henter folks fjernsyn og køleskab og bagefter sælger dem på auktion; der er for store omkostninger forbundet med det, og de beløb, der opnås på auktioner, er gennemgående for små. Dér har vi foreslået, at man simpelt hen lader tingene vurdere, såle-

des at ejendomsretten overgår til kreditor med det samme, hvis man er enige om det; altså hvis både kreditor og debitor accepterer vurderingssummen, kan ejendomsretten overgå med det samme og vurderingssummen afskrives på fordringen, og er vurderingssummen større end fordringen, skal kreditor udbetale differencen. For at varetage rekviritens interesser har vi foreslået at han ligesom ved afbetalingskøb skal have mulighed for at købe tingene tilbage til vurderingssummen i løbet af 14 dage.

De øvrige ændringsforslag af regeringen kan vi acceptere, bortset fra nr. 16. Det af mindretallet under nr. 19 stillede ændringsforslag stemmer vi også imod.

Gudme (RV):

Jeg kan tilslutte mig den almindelige glæde, hr. Ejler Koch og fru Nathalie Lind gav udtryk for under behandlingen af disse to lovforslag. Der har jo været en god fremgang, siden vi i 1973 stod her — dengang kun 5 partier — og var temmelig meget uenige om det forslag, som daværende justitsminister K. Axel Nielsen havde fremsat. Jeg skal ikke nægte, at min fornemmelse dengang var, at kom vi til en afgørelse i denne sag, blev det krig på bajonetterne: en afgørelse med nogle få stemmer hernede i salen.

Men efter at vi så det lovforslag, som justitsminister Orla Møller fremsatte i 1975, kunne vi se, at der var nogle, der havde hørt og lyttet efter de indvendinger, der blev fremsat i 1973, og jeg vil gerne sige, at sådan som forslaget var omformuleret i 1975, var det altså udtryk for høren og lytten, og sådan som der nu ligger et flertalsudkast til gennemførelse af lovforslaget, er det på ny udtryk for høren og lytten. Vi, der har siddet sammen i de partier, som nu er enige om at gennemføre lovforslaget på de ømme punkter — det er de tre store punkter, fru Nathalie Lind gennemgik før — har hørt og lyttet, men jeg synes også, at justitsministeren i allerhøjeste grad har gjort det, sådan at der er grund til at udtrykke almindelig tilfredshed med, at vi nu på dette store og afgørende område er i stand til at gennemføre en lovændring, der i alt væsentligt holder sig på grundlag af betænkningen fra 1971 og med hensyn til de tilføjelser, som det oprindelige lovforslag fra 1973 indeholdt, er blevet rundet sådan af, at vi alle

[Gudme.]

sammen kan bakke det op og sige: dette er et fornuftigt resultat, dette kan retslivet virke med, dette tager rimelige hensyn til både kreditorer og til debitorer.

Det er tidligere blevet gennemgået, at de ting, der var ømme, er spørgsmålet om fredningsreglen i retsplejelovens § 490, spørgsmålet om kreditors fremmøde efter § 492 og endelig spørgsmålet om det nye begreb af dragsordningen i § 525. Som både hr. Ejler Koch og fru Nathalie Lind sagde, har vi på disse punkter fundet rimeligt afbalancerede løsninger, som vi kan tiltræde, og som jeg derfor kan anbefale at man stemmer for med det indhold, de har fået i ændringsforslagene, og med de bemærkninger, som nu ledsager dem i lovforslaget og i tillægget til lovforslaget.

Jeg vil kun gøre en bemærkning til et enkelt af fremskridtspartiets mange ændringsforslag, som hr. Tange så udførligt gennemgik før, og det vedrører ændringsforslag nr. 4. Hr. Tange har her foreslået, at man skal kunne gøre umiddelbart udlæg på grundlag af forpagtningsaftaler, lejekontraktkrav og krav i henhold til forsikringsaftaler, altså krav på forsikringspræmier, idet han begrundet det med, at dette er enkelt og let, og at her er ikke nogen tvivl. Jeg er absolut uenig med hr. Tange i denne opfattelse. Hvis man ser rundt omkring i vore retssale i det daglige, hvor der ofte er indsigelser, hvor der ofte er tvivl og modsigelse, er det netop om disse typer af krav: lejekrav og forsikringspræmier. Derfor må jeg sige, at selv om jeg i øvrigt er helt enig i det princip, som lovforslaget bygger på, nemlig at der ikke er nogen grund til at gå hen og tage en udeblivelsesdom, når man alligevel senere skal videre i fogedretten, men lige så godt med det samme kan gå til fogedretten med det klare krav, så er lejekrav og forsikringskrav i almindelighed ikke så klare, at det vil være rimeligt at lade dem gå direkte fra kreditors eller advokatens skrivebord til fogedretten; det er nødvendigt at have den almindelige ret til at prøve på vejen.

Så havde hr. Tange nogle bemærkninger med hensyn til det nye krav, vi har fastsat som grænse for kreditorfremmødet i fogedretten, nemlig 2.500 kr. inklusive renter og omkostninger, idet hr. Tange mente, at det

var uklart; hvordan var det, sagde han f. eks., med det gebyr, som påløber ved fogedsagens behandling? For mig at se er det krystalklart, at det, der er tale om, er, at de 2.500 kr. gælder for den fordring, således som den er opgjort fra kreditors og hans advokats side og lægges på fogedrettens bord. Hvad der derefter påløber af gebyr og omkostninger i forbindelse med selve forrettningens foretagelse, tæller ikke med i forbindelse med over eller under 2.500 kr.s grænsen. Jeg er da tilbøjelig til at sige til hr. Tange, at jeg synes, han skulle dæmpe sit kværlantgemyt lidt og i stedet for konstant at prøve at finde ud af, at det, vi andre gør, er besværligt og indviklet, hellere anerkende, at vi her gør noget, der er enkelt. For hidtil har det jo været sådan, at man, hver gang en fordring blev lagt på fogedrettens bord, skulle undersøge, hvor meget af den der er den egentlige hovedstol, for det er nemlig det, der er afgørende for gebyrberegningen, det er det, der er afgørende for, om rekvirenten skal møde eller ikke; det behøver man ikke at have ulejligheden med nu. Det, det drejer sig om, er det tal, der står nederst på papiret, det tal, som er slutsummen, efter at man har regnet det ene sammen med det andet og lagt det tredje oveni. Det burde i hvert fald være en forenkling for fogedretten og vel for øvrigt også for de rekvirenter, der fremsender begæringerne. Derfor synes jeg, at hr. Tanges bemærkninger om, at vi her gjorde noget, der var indviklet og besværligt, var overordentlig dårligt anbragt og i virkeligheden vist nærmest var udtryk for en almindelig tilbøjelighed til bare at ville sige imod.

Hvad angår lovforslag nr. 19 om inddrivelse af skatter og afgifter, har jeg haft de samme betænkeligheder, som fru Nathalie Lind gav udtryk for. Vi talte jo allerede i 1973 og gentog det, da vi førstebehandlede dette lovforslag i 1975, om, at der var noget utilfredsstillende i, at private kreditorer og offentlige kreditorer ikke trak på lige hammel i forhold til debitorerne. Men vi må, som det også er kommet til udtryk i betænkningen, erkende, at de hensyn, som gør, at der er en forskellig behandling, er nogle tunge krabater at tage livtag med. Det drejer sig om fredningsreglen, hvor vi må konstatere, at skatter og afgifter, der forfalder regelmæssigt, er noget andet end

[Gudms.]

almindelige kreditorfordringer, kreditkrav, som kommer dumpende nogle her og nogle dér, uden at der er en regelmæssig rækkefølge imellem dem. Derfor er det nok rigtigt, som vi også har skrevet i betænkningen, at man ikke kan fastsætte en fredningstid på 6 måneder f. eks. for en skat, der forfalder hver måned, eller for en moms, der forfalder hvert kvartal. Så vi må erkende, at selv om vi ikke kan lide forskellen, fordi der bør ikke være nogen forskel mellem privates og det offentliges inddrivelse af krav hos borgerne, medmindre den er begrundet i helt specielle naturlige omstændigheder, er den her begrundet i sådanne naturlige omstændigheder, at vi må leve med den.

Det andet, der har været et problem, er spørgsmålet om politifremstillinger, og dér må vi erkende, at når pante- eller toldfogden både er den, der skal fremsætte begæringen, og den, der skal afgøre, om der skal iværksættes en politifremstilling, bliver forholdet ifølge sagens natur et noget andet end det, det er ved de private fordringer.

Tilbage bliver spørgsmålet om at give afdragsordninger efter princippet i retsplejelovens § 525. Dé har vi også i betænkningen måttet erkende, at sammenligneligheden er vanskelig, fordi der ofte er tale om, at man, inden man kommer til inddrivelsen, allerede har haft begæring hos de overordnede myndigheder om at opnå en afdragsordning, og i visse tilfælde ønsker man af principielle grunde over for erhvervsvirksomheder ikke at fastslå en afdragsordning. Derfor har vi på dette punkt måttet munde ud i det, der står i slutningen af betænkningen. Vi anerkender, vi ikke kan lave nogen speciel regel for dette tilfælde, men vi henstiller i hvert fald til de skatte- og afgiftsopkrævende myndigheder, at de, når der i øvrigt er lige forhold, viser de samme sociale hensyn over for deres skyldnere, som det nu efter ændringerne i retsplejeloven er blevet muligt for private kreditorer at give over for deres skyldnere. Jeg håber, at man på dette punkt vil efterleve vores henstilling, på samme måde som vi i fjor sommer fik lejlighed til at sige noget tilsvarende, da det drejede sig om ændringerne i konkursloven, et ønske om, at det offentlige er lige så humant og lige så imødekommende, når der virkelig er behov for det, over for sine skyldnere, som private nu

er det eller skal være det efter retsplejelovsændringen.

Med disse bemærkninger vil jeg i øvrigt anbefale dette lovforslag til gennemførelse, sådan som flertallet går ind for det.

Ebba Strange (SF):

Som det er blevet sagt af flere af de tidligere ordførere, er der i løbet af denne sags behandling sket en del modifikationer — jeg tror, det var hr. Ejler Koch, der brugte det udtryk — således at man har forsøgt at opnå en balance mellem de forskellige synspunkter i udvalget.

Det kan også siges på en anden måde, for efter min vurdering af det, der er sket under udvalgsarbejdet, er den balance, der er fundet, og de modifikationer, man er nået frem til, alle sammen af en sådan karakter, at de gør skyldnernes muligheder for at klare sig i en udpantningssag ringere, end de ville have været efter ministerens oprindelige lovudkast. Det kan se ud, som om det er små sproglige ændringer, især for dem, der ligesom jeg ikke er så vant til at beskæftige sig med disse snørklede juridiske formuleringer, men min oplevelse af det er alligevel, at der bag ved disse beskrivelser gemmer sig temmelig mange tragiske menneskeskæbner. Det drejer sig som regel om mennesker, der på grund af det kapitalistiske samfunds særlige salgsmetoder er kommet i betydelige vanskeligheder.

Det har været SFs formål i forbindelse med dette lovudkast at prøve at varetage disse menneskeskæbners vilkår på den bedst mulige måde; men det er ikke lykkedes, for jeg mener altså, der er sket en forringelse netop i forhold til skyldnerne.

I dette samfund er det tilladt at lokke og reklamere på alle mulige tænkelige måder for at få folk til at købe på de forskellige afbetalingsordninger, der findes, og hvis man så er kommet til at handle på en sådan måde, at man ikke har kunnet overse sin økonomiske situation og ikke har kunnet vurdere, hvad der i fremtiden ville ske med den økonomiske situation, så falder hammen, den falder hårdt: den falder sådan, at det nogle gange bliver en katastrofe for de pågældende familier. I virkeligheden var det disse salgsordninger, der burde ændres på, og ikke denne lovgivning.

Vi har derfor besluttet i socialistisk folke-

[Ebba Strange.]

parti at stemme imod de ændringsforslag, der er stillet af justitsministeren i samarbejde med udvalget. Vi har fulgt udvalgsforhandlingerne og har forstået, hvad det var, der skete, og på den baggrund må vi gå imod dem.

Der er ét ændringsforslag, vi kan tilslutte os. Det er stillet af SF og DKP og handler om, at man i hvert fald skal sikre de mennesker, der udsættes fra deres bolig, når der er tale om en udpantningsaffære, en ny bolig. Det mener vi er det mindste, man kan sikre de mennesker, der er kommet i klemme.

På denne baggrund skal jeg altså tilsige, at vi stemmer imod de allerfleste ændringsforslag; nr. 14, der er en rent sproglig rettelser, kan vi selvfølgelig tilslutte os.

Fremskridtspartiets ændringsforslag har hr. Tange jo gennemgået i detaljer. Den vurdering, jeg har givet udtryk for over for de af justitsministeren stillede ændringsforslag, gælder i endnu højere grad fremskridtspartiets. De tager i den grad part i udpantningssager til fordel for den, der er udpanteren, og den, der har noget til gode, at vi på det kraftigste må afvise dem alle.

Da vi alligevel mener, at der i forhold til de regler, der i øjeblikket gælder på disse ømtålige områder, er visse forbedringer i det foreliggende forslag, vil vores stilling ved tredje behandling være den, at vi undlader at stemme til det endelige lovforslag.

Hagen Hagensen (KF) :

Når man hører til blandt dem, der er med i den brede opbakning af de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, kan det være noget vanskeligt som nr. 4 i ordførernes række af disse at komme frem med nye ting. Jeg skal blot understrege, at det er særdeles vanskeligt at finde balancen mellem hensyntagen til på den ene side den, der har penge til gode, og på den anden side den, der skylder pengene bort. Netop på baggrund af den sidste ordførers tale vil jeg sige, at man nok må anskue en række forhold ud fra den betragtning, at det trods alt er skyldneren, der har en gæld til en anden, som skal sørge for, at dette beløb bliver betalt; derfor må der i balancen også være en hensyntagen til den, der har pengene til gode.

Jeg synes, at det med god vilje fra

mange sider er lykkedes at finde frem til en balance, der er af en sådan art, at det virkelig har været muligt at få noget ud af denne lovgivning, der kan bruges, og også, at man har nået det, som for mig er meget afgørende, nemlig at vore retsplejeregler hviler på så bred basis som overhovedet gørligt. Det er forhold, som vi næsten kommer ud for at have med at gøre hver eneste dag eller i hvert fald ofte, og det gælder det, at det af hensyn til retsopfattelsen og retsudøvelsen er af betydning, at der har været et bredt grundlag for gennemførelse af en sådan lovgivning.

Vi gennemførte i fjor ændringer i konkurslovgivningen, der indførte betalingsstandsningsordninger; vi kommer her med forholdene omkring udlæg og udpantning; der mangler endnu, som det er blevet nævnt her i dag, spørgsmålet om gældssanering og tvangsauktion, hvor jeg navnlig om det sidste skal sige, at der trænger til at ske en modernisering af reglerne; det skulle her være muligt at finde frem til bedre ordninger end den, vi har.

Jeg skal blot gøre nogle få bemærkninger om de enkelte ting. Vi har jo drøftet spørgsmålet om lønindeholdelse, og jeg synes, det er godt, man ikke har indført en regel herom, al den tid det kan komme til at virke meget hårdere for den, der er ansat, at komme ud for lønindeholdelse end at få gjort udlæg hos sig, navnlig når man får chancen for — hvad vi håber på der bliver — at kunne møde i en fogedret uden for normal arbejdstid og derved måske oven i købet få en afdragsordning, som fogden fastsætter efter at have hørt også kreditors udsagn derom.

Når dertil kommer — og det er navnlig sagt af hensyn til de kreditorer, der muligt kunne være imod, at fogden fastsætter en afdragsordning — at man kan prøve fogdens fastsættelse i anken, er der det at sige, at så skulle der være en foged, der prøvede på at skeje lidt ud — det kan jeg naturligvis ikke sige om der er — er der i hvert fald prøvemuligheden, og så skal landsretten nok få tingene klaret overalt, hvor der er fogder, der virker i retskredsene.

Lad mig i øvrigt sige, at det forhold, der har været berørt om forskellen mellem det offentlige som kreditor og private som kreditor, er det ikke lykkedes at få klaret. Jeg kan ganske henholde mig til de bemærknin-

[Hagen Hagensen.]

ger, hr. Gudme gjorde herom. Som det også fremgår af bemærkningerne i betænkningen ad lovforslag nr. 19 er det et forhold, man godt kunne ønske virkelig blev taget op til overvejelse rundt omkring hos det offentlige, hvor man efter min mening netop skal sørge for, at der sker ligelig fyldestgørelse af offentlige krav og private krav. Jeg kan forstå vanskeligheden ved at lave afdragsordninger, hvor det er regelmæssige ydelser: skatter og afgifter, der forfalder, men jeg ser ikke, at man ikke også skulle kunne have en fredningsperiode for offentlige krav; hvor der er tale om ældre restancer af den ene og den anden art, synes jeg faktisk, at privat gæld må kunne komme på linje hermed.

Jeg skal blot i øvrigt sige, at vi ikke kan gå ind for de ændringsforslag, der er stillet navnlig fra fremskridtspartiets side. Jeg er ked af, at det ikke er lykkedes på de fleste af ændringsforslagenes område at få fremskridtspartiet med ind i den brede opbakning af lovforslaget, der har været, og det siger jeg, fordi jeg ikke kan se, at der for en række af ændringsforslagenes vedkommende er tale om større afvigelser fra det, vi andre er nået frem til ud fra et gensidigt imødekommelsesprincip. At der så er enkelte ting, som fremskridtspartiet har taget med — det har hr. Gudme gjort en del ud af — som ikke bør være med i loven, skal jeg også blot nævne, og så skal jeg i øvrigt afstå fra at gennemgå hele udvalgsbehandlingen, som hr. Tange gjorde det, hvor fristende det måske kunne være at gøre det endnu en gang. Den har været grundig og langvarig, og det er ikke mindst hr. Tange, der har været årsag dertil, men det skal jeg lade ligge ved denne lejlighed.

Vi vil stemme for de af justitsministeren stillede ændringsforslag og stemme imod de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, ligesom vi vil stemme imod ændringsforslag nr. 19, stillet af SF og DKP, idet vi mener, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til spørgsmål i forbindelse med udsættelsesforretninger på anden vis.

Hanne Reintoft (DKP):

Allerede ved første behandling af disse sager understregede vi meget klart, at vi egentlig ikke syntes, lovforslagene indeholdt nogen problemløsning. Vi pegede på, at

problemerne måtte løses ved ændringer i købelov og afbetalingslov, og de meget rystende tal, vi har fået fra landets antal af fogedsager, dokumenterer vel også ganske klart, at man ikke løser disse sager gennem en udpantningslovgivning, men kun gennem en helt anden forretningsmoral, helt andre tilbudsformer, kort sagt en ændret lovgivning på en lang række andre punkter.

Havde vi end ved første behandling en vag sympati for noget i lovforslaget, fordi også vores jurister vurderede det sådan, at det faktisk på enkelte punkter indeholdt debitorforbedringer, må vi sige, at den sympati er svundet ind til ingenting, for det er jo kreditorsiden, der er blevet styrket, og man kunne også høre på fru Nathalie Linds uendelige taknemlighed over for justitsministeren, at de borgerlige synspunkter virkelig var blevet godtaget, og det må selvfølgelig få os til at afstå fra medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Jeg undrede mig lidt over hr. Ejler Kochs meget smukke bemærkning om, at nu skulle socialminister og finansminister forhandle om en lempelig administration af denne lovgivning. Der foreligger jo et reelt ændringsforslag fra SF og DKP, der ganske klart løser nogle af de sociale hensyn, der burde tages i en sådan lov. Der ligger faktisk det helt elementære og banale krav, at statsmagten er forpligtet til at bringe sine lovgivninger i overensstemmelse med hinanden. Når vi det ene øjeblik vedtager en sanktion, er det vel rimeligt at sikre os, at samfundets forpligtelser også kommer til at gå i opfyldelse, og til hr. Hagen Hagensen kan jeg sige, at de ikke går i opfyldelse for øjeblikket; det er en falsk trøst, der kun duer i en folketingsaal. Det var vel ikke for meget, at man endnu en gang understregede, at man mente, ens sociale lovgivning havde en vis værdi, selv om jeg såmænd godt ved, at den ikke virker i praksis; det viser, hvor meget hyckleri der er i hele den sag.

Lovforslag nr. 19 kan vi heller ikke medvirke til, da det slet ikke er vores opfattelse, som det har været fremme i udvalget, at skattemyndighederne udpanter og inddriver skatten på en rimelig måde. Det gør de måske nok over for visse samfundsgrupper — det kan man se af de mægtige summer, der må afskrives, når arbejdsgiverne ikke har indbetalt kildeskat — men klapjagten

[Hanne Reintoft.]

på de små, når der er skattegæld, når folk går over på pensioner eller i øvrigt har været ude i vanskeligheder, er ganske overordentlig stor, og jeg synes nok, det burde have været taget grundigere op.

Justitsministeren (Orla Møller):

Ordførernes bemærkninger giver mig ikke anledning til hverken større eller længere kommentarer. Jeg har også lagt mig på sinde, hvad hr. Tange gjorde opmærksom på, at 7 linjer måske kunne være mere udtrykksfulde end 16; det gælder vel også en mundtlig fremstilling.

Jeg har lyttet til de henstillinger, jeg har fået under ordførernes bemærkninger. Det gælder problematikken omkring gældssanering, og det gælder problematikken omkring tvangsauktionerne. Der står allerede noget om det i betænkningen, og det er helt klart, at jeg har lagt mig på sinde, hvad ønskerne er på dette område. Det gælder også det, der er nævnt med hensyn til politifremstillinger og fogedrettens åbningstider. Det er helt klart, at vi vil forsøge at finde ud af, om der kan skabes noget fornuftigt på dette område.

Det har været gennemgående i alle ordførernes taler, at man har måttet bøje sig for hinanden i det arbejde, der er foregået i udvalget. Jeg synes, det er lykkedes at bibeholde den balance mellem hensynet til kreditor og debitor, som var hovedhensynet, da lovforslaget blev fremsat. Man kan diskutere, i hvilken grad der er sket brud på det humane retsprincip, som må være et af hovedmålene med dette lovforslag, men jeg tror i hvert fald, jeg tør sige, at det, der har været forsøgt under udvalgsarbejdet, som har været grundigt, er at finde den bedst mulige balance ud fra forskellige vurderinger af situationen.

Jeg skal nøjes med her at sige tak til udvalget for et virkelig grundigt stykke arbejde og for en politisk vilje til at nå frem til noget, der kan blive et sikkert grundlag for retspraksis om disse ting.

Tange (FP):

I anledning af hr. Gudmes bemærkninger vedrørende vores ændringsforslag nr. 4 om § 478, nr. 8, 9 og 10, må jeg sige, at der jo ikke er nogen pligt til at foretage direkte

udlæg, det er kun en ret, man giver kreditor til at gøre det på den måde. Det er min absolutte erfaring fra mange års praksis i en provinsadvokatforretning, at det fortrinsvis er stempelsager; det er megt sjældent, man er udsat for, at debitor, sagsøgte, gør indsigelser mod disse krav vedrørende navnlig forsikringer. Jeg kan nævne, at jeg for et lokalt forsikringsselskab årlig har omkring 200 ydelser til inkasso — det er nogle små brandforsikringer og privatforsikringer vedrørende løsøre — og det er kun på grund af forglemmelser, at folk ikke får betalt. Det er jo sådan, at en inkassosag altid starter med, at man rykker debitor, og hvis debitor har indsigelser, må det være naturligt, at han møder op på advokatkontoret og fremkommer med sine indsigelser enten mundtligt eller skriftligt, hvorefter man selvfølgelig forelægger dem for kreditor, og er der tvivl, bliver der retssag, og er der ingen tvivl, går den til fogedretten, og da det er fogden, der har det sidste ord i sagen, kan jeg ikke se, at det er noget stort problem, at man undgår dom, udfærdigelse af stævning forkyndelse af stævning og møde i retten; jeg kan ikke se andet, end at det også må være en fordel for debitor, at der spares omkostningerne herved.

Hvad angår lejekrav, er det også sådan, at betaler lejerer ikke sin husleje, har man jo en direkte ret til at sætte ham ud uden at erhverve dom, og jeg kan ikke se andet, end at når huslejekrav kan danne grundlag for en udsættelse uden dom, må det da så meget desto mere kunne danne grundlag for et udlæg uden dom.

Hvad angår ændringsforslag nr. 11, tror jeg nok, det var os, der fremkom med det forslag, at det skulle være det beløb, der var opgjort på rekvisitionen om at få foretaget udlæg, der skulle være afgørende for, om der skulle mødes eller ej. Men jeg må sige, jeg synes, det er en kunstig måde, man i ændringsforslag nr. 12 har angivet det på, når man skriver: „...hvis kravet ikke overstiger 2.500 kr., bortset fra renter og omkostninger, der påløber efter fremsættelsen af anmodningen.“ Jeg synes, det er noget knudret; man burde i stedet skrive: „hvis kravet er opgjort til over 2.500 kr.“; så behøver man ikke at angive noget om „bortset fra“ et eller andet.

Hvad angår spørgsmålet om åbningstid, vil jeg komme med et lille hjertesuk til ju-

[Tange.]

stitsministeren, og det skyldes også lokalt kendskab. Mange steder i provinsen har man uden for hovedtingstederne bitingsteder, og jeg synes, det burde være sådan, at man af fogedretten også ved bitingstederne kunne holde åbent om aftenen og tilsige debitorerne at møde dér. Jeg ved i alt fald, at der ved bitingstedet i Års, som er større end hovedtingstedet i Nibe, er langt flere sager, og derfor bør det også overvejes fra justitsministeriets side at holde åbent ved fogedforretninger på bitingsteder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejeloven, udpantningsloven og lov om inddrivelse af underholdsbidrag. (Udlæg og udpantning m. v.).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 110 stemmer mod 16.

Ændringsforslag nr. 3 og 4
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6
forkastedes med 116 stemmer mod 18.

Ændringsforslag nr. 7 og 8
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
vedtoges med 103 stemmer mod 33.

Ændringsforslag nr. 11
forkastedes med 118 stemmer mod 18.

Ændringsforslag nr. 10 betragtedes som *bortfaldet* efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 11.

Ændringsforslag nr. 12
vedtoges med 121 stemmer mod 15.

Ændringsforslag nr. 13
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15
forkastedes med 118 stemmer mod 18.

Ændringsforslag nr. 16
vedtoges med 103 stemmer mod 33.

Ændringsforslag nr. 17
vedtoges med 121 stemmer mod 15.

Ændringsforslag nr. 18
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 19
forkastedes med 121 stemmer mod 15.

§ 1 med de foretagne ændringer og §§ 2-4
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m. v.

§§ 1-13
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

(Lovforslag nr. 193. Fremsat 4/2 76. Første behandling 1/4 76. Betænkning 11/5 76).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling, sættes til forhandling under ét.

Søgaard (S):

Jeg skal ikke knytte mange bemærkninger til selve lovforslaget. Det er jo lille og enkelt, og det, det drejer sig om, er at udskyde en revision af loven.

Derimod vil jeg gerne knytte et par enkelte bemærkninger til de to ændringsforslag, som er stillet.

Det første ændringsforslag går ud på, at man udtager § 12, stk. 1, hvorved man lov-mæssigt fjerner regelen om, at man i basisåret får en godtgørelse. Det er vi modstandere af. Man husker, at vi omkring finansloven havde en debat, som gik på denne problematik, og vi er altså fortsat i den situation, at vi mener, det er urimeligt at fjerne en væsentlig del af det økonomiske grundlag for EFG-uddannelserne. Derfor vil vi stemme imod dette ændringsforslag.

Vi kan allerede nu se, at dette har medført, at der er et forholdsvist mindre antal ansøgere til basisåret, der starter den 1. august under EFG; det påpegede vi allerede dengang, og jeg tror også, vi desværre får ret i, at man kommer i den situation, at den gruppe af forældre, der står bag de unge, der søger optagelse i basisåret, vil have en højere social placering end den gruppe af forældre, der hidtil har stået bag de unge til basisårets uddannelse.

Vi mener altså, at man med det foretagne skridt har ønsket at manifestere fra disse partiers side, at det sociale hensyn, man ellers tidligere har påberåbt sig så meget, ikke har spillet nogen afgørende rolle i denne sag her. Vi vil ikke være med til at gennemføre

dette. Derfor stemmer vi imod dette ændringsforslag.

Til ændringsforslag nr. 2, som drejer sig om tidspunktet for lovens ikrafttræden, vil vi afholde os fra at stemme. Vi er i princippet stadig væk modstandere af, at man fjerner godtgørelsen, men årsagen til, at vi vil afholde os fra at stemme om selve ikrafttrædelsestidspunktet, er, at det ellers vil indfinde sig på et tidligere tidspunkt og ramme endnu hårdere for den gruppe af unge, der allerede er i første del af EFG-uddannelsen, altså basisåret.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger hertil. Den øvrige del af lovforslaget er vi jo indstillet på at gennemføre sammen med alle andre partier, men vi er altså imod det første ændringsforslag og afholder os fra at stemme om ændringsforslag nr. 2.

Brøndsted (V):

Til ændringsforslagene er der egentlig ikke meget at sige, for når man ønsker § 12, stk. 1, fjernet, er det jo en logisk og naturlig konsekvens af den beslutning, der blev taget under finanslovaftemningerne. Det vil være forkert, hvis ikke det er sådan, at man sikrer, at loven er i overensstemmelse med de bevillinger, der er til rådighed, og derfor mener vi, at det er rigtigt, som et flertal indstiller, at § 12, stk. 1, går ud. Og at da-toen fastsættes, sådan at det ikke giver nogen form for forvirring, må også være en ganske naturlig ting.

For det andet viser det sig jo i hele debatten om denne lovgivning, som nu bliver forlænget et år, at der ligger en hel masse ting, som det kunne være fristende at tage op i forbindelse allerede med denne revision.

Selvfølgelig er det meget begrænset, hvad man kan stoppe ind, når det kun drejer sig om en udsættelse på et år, men der er steder, hvor vi alligevel har ment det var nødvendigt at komme med nogle bemærkninger til betænkningen.

For det første kan det ikke være rigtigt, at dette forlængede forsøgsår bruges til at lave en meget voldsom udbygning på de områder, hvor man egentlig godt kunne sige, at man er trådt lidt ved siden af. Man kan også sige, at noget af det næsten er sat i gang ved en fejltagelse, noget er blevet sat i gang, hvor formanden for forsøgsrådet stemte mod igangsættelse, og det har fået en